

YENİ PAPA SEÇİLMİŞTİR

Alev KILIÇ

Katolik dünyasının yeni Papası seçilmiştir. Hıristiyan dünyasının sayıca çoğunluğunu oluşturan Katolik mezhebinin ruhani liderinin başında bulunduğu kuruluş ve kişiliği tüm dünyayı, bu kapsamda kuşkusuz Türkiye'yi ve Türkiye'nin bağlantı noktasında bulunduğu Avrasyayı da yakından ilgilendiren bir gelişmedir. Türkiye-Vatikan ilişkilerinin tarihi çok gerilere gider. İlişkileri şekillendiren başlıca unsur din farkı olmakla beraber, tarih boyunca din farklılığının siyasi gerçekçilik ile nasıl mezcedilebileceğinin öğretici ve ilginç örnekleri bugün dahi akademisyenler, tarih ve siyaset bilimciler bakımından eşi bulunmaz bir zenginlik oluşturmaktadır.

Günümüzde Vatikanın rolü, Türkiye'nin Avrupa coğrafyası ve Avrupa kimliği üzerinde önemli bir etken oluşturmaya devam etmektedir. Vatikanın Avrupa Birliğini bir Hıristiyan birliği olarak görmek istediği sır değildir. Türkiye'nin üyelik başvurusunun ucu açık tutulmak istenmesinde bu mülahazanın da yer aldığı kuşku yoktur. İstifa eden eski Papanın bu konuda, Vatikan yönetiminde kardinal olarak görev yaptığı eski konumunun da etkisiyle, dogmatik olduğu, Türkiye'nin Vatikan nezdindeki Büyükelçilerinin randevu taleplerini yanıtlamadığı bilinmektedir. Regensburg konuşması bu dogmatizmin nerelere kadar ulaştığını göstermiş, daha sonra bu hatasını giderme girişimleri olumlu olmakla beraber inandırıcılıktan uzak kalmıştır.

Yeni Papanın seçiminde Vatikanın duyarlılıklarının, güncel sıkıntılarının ve dengeli geleneksel muhafazakar yaklaşımlarının dikkate alındığı gözlenmektedir. Yeni Papa İtalyan asıllıdır, doktorasını Almanyada yapmıştır. Diğer taraftan Güney Amerikada doğmuştur ve Katolik nüfusun en yoğun ve aktif olduğu Latin dünyasını temsil etmektedir. Başlıbaşına bu nitelikler seçimin ipuçlarını vermektedir. Geldiği bölge itibarıyla, istifa eden halefinden farklı olarak, sırça köşkte oturanların komşularına taş atmamaları gerektiğini bilecek durumdadır.

Yeni Papanın önemli, bir ilk oluşturan özelliği Katolik mezhebi içindeki sayıca en güçlü cezvit tarikatı mensubu olmasıdır. 1534 yılında kurulan bu tarikat Vatikan nezdinde inişli çıkışlı bir çizgi izlemiş, misyonerlik faaliyeti ile tanınmıştır. Tarikatın en bilinen yönü, okullar açmak ve öğrenci sayısını artırmak suretiyle etkinliğini küreselleştirmektir. Günümüzde, Antarktika dahil altı kıtada, 112 milleti kapsayan etkinlik sürdürmekte, 3730 eğitim kurumunda 2,5 milyon öğrenciye hizmet vermektedir. Tarikatın kurucularından Francis Xavier Asya coğrafyasında, Hindistanda ve vefat ettiği Çinde herkesten daha fazla insanı Katolikliğe geçirme ile tanınmış ve azizlik mertebesini almıştır.

Yeni Papa keza resmi papalık ismini bir ilk olarak Francis I seçmiştir. Bu tercihin kaynağını, İtalyanın koruyucu azizi, başka bir tarikatın kurucusu (fransiskaner) Asoslu Francise dayandırmıştır. Katolik yayın organlarında yer alan bilgilerde, yeni Papanın mütevazı bir yaşamı benimsemiş, kendisini kanıtlamış bir düşünür olduğu vurgulanmakta, Arjantin'in geçirdiği ekonomik çöküntü döneminde fakirleri kollamaktaki rolünden övgüyle bahsedilmekte, küreselleşmenin dünyanın fakir halklarına yüklediği külfetin önde gelen

savunucusu olduğu kaydedilmektedir. Diğer taraftan Arjantinde askeri yönetim döneminde sesini çıkarmamakla eleştiren ve tutuklanan papazları dahi korumadığını iddia eden muhalif sesler de bulunmaktadır.

Yeni Papanın Lobi gruplarından ve siyasi rüzgarlardan etkilendiği yönünde bir işaret de Buenos Aireste yönettiği bir ayinde Ermeni iddialarına yer vermesi olmuştur. Oysa kısa bir süre önce yapılan bir Katolik başrahipler toplantısında sözcü başrahibin Vatikan arşivlerinde Osmanlı dönemiyle ilgili bir milyon civarında belge bulunduğunu, bunların arasına 1915 zorunlu tehcirinin Ermenilerin iç sorunlarından kaynaklandığını belirten belgeler de bulunduğunu söylediğinin basında yer aldığı hatırlanacaktır. Kutsal görevini devraldığında dünyada kardeşlik bağlarını geliştirme vadinde bulunan yeni Papanın evrensel barış ve bir arada yaşama yönünde atabileceği adımlar Türkiyede somut beklentiler ile izlenecektir.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: KILIÇ, Alev. 2026. "YENİ PAPA SEÇİLMİŞTİR ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2013 / 30. Mart 14. Erişim Haziran 19, 2026. <https://www.avim.org.tr/tr/Yorum/YENI-PAPA-SECILMISTIR>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır